

Wł. Uniw. Nam.

DZIENNIK BIAŁOSTOCKI

Wychodzi codziennie zrana w dni powszednie niedziele i święta

Numer pojed. 4 marci

Prenumerata z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową wynosi 90 marek miesięcznie. (Prenumeratę przyjmują się tylko miesięczną).

CENA OGŁOSZEŃ: 1 wiersz nonparelu lub jego miejsce przed tekstem 8 mk., za tekstem 5 mk., w tekście 11 mk. Niekrotność po 10 mk. za wiersz. Ogłoszenia drobne po 1 m. za wiersz. Poszukującym pracy po 50 fen. Ogłoszenia, nadawane na p. 6 wleceprzem, liczą się o 20% drożej.

REDAKCJA:
ul. Kościuszki 14. — Telefonu w 30
ADMINISTRACJA:
Rynek Kościuski Nr 1. — Telefonu Nr 54
Otwarte od godz. 9—2 i od 5—7 wiecz.

Wobec odstąpienia ministra skarbu Grabkiego.

Warszawa 25.11. (Tel. od wł. kor.)
Narodowa Demokracja cofnęła się w ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego, ze stanowiska opozycyjnego zajętego w piśmie, jakie przez Zw. N. L. Głabińskiego wystosował do prez. min. Witosa, w sprawie odwołania min. skarbu Grabkiego. W ciągu dnia wczorajszego dr. Głabiński zgłosił się do prez. min. Witosa, z zapytaniem, czy Zw. N. L. może wziąć udział w konferencji przewodniczących zwolnionych g. 7-mą wiecz. w przedmym Rady Ministrów. Gdy prez. Witos odrzekł, że w Komisji biura udział tylko przedstawiciele stronicy, którzy chcą rząd poprzeć, na konferencji samej przez Chrz. Dem., p. Czarniecki, poparty przez d-ra Dabanowicza wyraził zaprzetywanie, że należy włączyć z powrotem Zw. N. L. Dziś wznowione zostały te zabiegi. Prez. min. Witos przybył do gmachu sejmowego wieczorem i zprosił przewodniczącego klubów, rząd popierających. Prez. min. po zwołaniu zebrania podał do wiadomości, że chodzi o ostateczne kandydatury ministra skarbu. Zaproponowanymi następującymi kandydatami: d-ra Steczkowskiego, d-ra Michałkiewicza, d-ra Szarskiego, k. Drackiego-Lubckiego i p. Jaroszewskiego. Prez. Min. odbył konferencję z d-rm Steczkowskim, który przyjęcie teci skarbu uważa, że jest od zgody na następujące zastrzeżenia:

- 1) Swoboda w reorganizacji Miwa Skarbu;
- 2) Zniesienie Urzędów gospodarczych, jak P. U. Z. A. P. i zamodyfikowanie artykułami zajętymi przez państwo za pośrednictwem przedsiębiorstw prywatnych pod kontrolą rządu;
- 3) przeprowadzenie oszczędności w organizacjach urzędów państwowych;
- 4) zakazanie odrębnej gospodarki pieniężnej władz poszczególnych;
- 5) wstrzymanie wykonania ustawy o pożyczce przynasowej i podanie jej rewizji;
- 6) zaniechanie przez Sejm uchwalonych nowych wydatków bez zabezpieczenia ich pokrycia;
- 7) Bezwzględny zakaz zawierania umów pieniężnych przez osoby i urzędy bez wiedzy ministra skarbu;
- 8) wejście na drogę koncesji dla kapitałów zagranicznych;
- 9) mianowanie delegata Ministerstwa Skarbu do kontroli wydatków Miwa Wojny;
- 10) Zastosowanie specjalnych środków dla utrzymania karali woiaty.

Dr. Steczkowski zastrzegł sobie powrót na stanowisko dyrektora P. K. K. P. w razie gdyby misja nie powiodła się.
Zastrzeżenia d-ra Steczkowskiego przewodniczący zreferują na posiedzeniach klubów, poczem działają o g. 2 po poł. odbędzie się połączona konferencja dla powzięcia decyzji.
D-r Dabanowicz z ramienia Zw. N. L. zastrzegł się, jakoby ten ze związek chciał się uchylić od od-

Nota Rządu Polskiego do Sowietów w sprawie pokoju

WARSZAWA 25.11 (PAT.)

Wydział prasowy Min. Spr. Zagr. komunikuje: Dnia 25.11 Minister Spraw Zagr. ks. Spłecha wystąpił nocie treści następującej:
Do p. Czeczering Kom. Lud. do Spr. Zagr. R. F. S. R.; do p. Rakowskiego Kom. Lud. U. S. S. R.
„Od chwili ponownego nowizajona rokowań pokojowych w Rydze delegacja rządu Sowietkiego stosuje taktykę, która pomyśliła przebieg rokowań ogromnie utrudnia. Bezpodstawność protestów ponawianych przez delegację, Sowietka każę przypisać, że wiążącym ich celem jest albo działanie na zwłokę albo wyzyskiwanie rokowań pokojowych dla celów agitacyjnych. Dzięki tym protestom rokowania w Rydze odbywają się w atmosferze niepewności, która może tylko wypłynąć ujawnienie na ich rezultat. Odnierając kategorycznie wszelkie stawiane im zarzuty co do nie wypełnienia warunków rozejmu i nie mogąc przyjąć do wiadomości zapowiedzi wyciągania konsekwencji z tych protestów w dalszym toku rokowań pokojowych, rząd polski stwierdza jednoznacznie, że nie mógł by zgodzić się na to aby rokowania pokojowe do których przystąpił ze szczerem dążeniem zakończenia wojny między starymi jakimikolwiek stronami abocznym. W przeciwnym razie do tego czasu dzieje w Rosji rząd polski przeprowadził już demobilizację 7 pułków, a tym sposobem zmniejszył siły armii, sądząc że nie będzie mu ona potrzebna dla poparcia pokoju premianowego podpisanego w Rydze, obecna jednak taktyka delegacji sowietkiej może wzbudzić wątpliwości co do szczerości dążeń rządu sowietkiego do ostatecznego zakończenia wojny.

Dla usunięcia wątpliwości w interesie pomysłu dalszego rozwoju rokowań pokojowych rząd polski proponuje:
1. Ustalić natychmiast przez delegatów obu stron termin w którym definitywnie traktat pokojowy ma być podpisany.
2. Natychmiast po zajęciu przez wojska stron obu linii przeciwdziałanie w rozmiarze pmiwie na konferencji w Rydze gwarancje wojskowe trwałego utrzymania stanu pokoju. Przy tej sposobności nie mogą nie wyrazić głębokiego zdumienia z powodu stanowiska zajętego przez delegację rządu sowietkiego w sprawie swrota zakładników i wypłaty jeńców, które przeżył wszelkim zasadom humanitarnym. Rząd polski protestuje szczerze przeciwko jakrowo bezprawnemu zatrzymaniu członków misji p. Filipowicza. Oczekując rychłej odpowiedzi rządu sowietkiego w sprawach powyższych poruszonych, rząd polski będzie gotów dać w każdej chwili odpowiednie instrukcje swojej delegacji w Rydze.

Minister SAPIEHA.

Prezes delegacji pokojowej Dąbski, jedzie do Warszawy.

WARSZAWA 25.11 (Telefonicznie od własnego korespondenta).

W chwili ostatniej waz korespondent dowiadyuje się, że przed ostatecznej, 12 w najbliższy poniedziałek przyjadzie do Warszawy prezes polskiej delegacji pokojowej; p. Dąbski. Przyjazd jest w związku ścisłym z przebiegiem rokowań w Rydze.

Komunikat bolszewicki.

MOSKWA 25.11 (Pat.)

Na północ od Mozyrza konnica nasza selga resztki armii generała Bolachowicza, które przekroczyły Ippc, i atakują w kierunku północno-zachodnim.
W ostatecznych walkach przeciwko Petliurze zdobyliśmy 12000 jeńców, 300 karab. maszynowych i wielka ilość amunicji.

powiedzialności za rządy. Owszem ebec ponosić odpowiedzialność, ale biorąc udział w rządzie, ebec wywierając wpływ w polityce którego dotąd nie miał.
Prez. Min. oświadczył, iż wczoraj zostały uchwalone zasady organizacji nowego rządu.
Uchwała ta jest obowiązująca i prez. min. nie widzi powodu dla którego nie mógłby się do niej zastosować i przez to wstrzymać rozwój sprawy tak naglącej jak przesłanie w rządzie. Zrzęta list d-ra Głabińskiego wyraźnie zapowiada przejście do polityki wolnej

reki. D-r Dabanowicz oświadczył, że na plenum Zw. N. L. podjęto obrady, które dokonają rewizji uchwały Zarządu. Zebranie przewodniczących na oświadczenie d-ra Dabanowicza odpowiedziało milczeniem. Zw. N. L. istotnie po skończeniu plenum Sejmu podjął obrady, które trwały do g. 11 w nocy. Powiadomiony o toli widocznie o odmownej postawie, jak prez. Witos zajął wobec obrzy, powziął ostateczną uchwałę, która rekapitulacje motywy pisma d-ra Głabińskiego.

W sprawie plebiscytu na Wileńszczyźnie.

Paryż 25.11 (Pat.)

Liga Narodów rozpatrywała organizację plebiscytu na terytorjum Wileńszczyzny. Reprezentanci Polski i Litwy byli zwołani do prezydenta, który zakomunikował im decyzję Rady L. N. o wysłaniu celem zabezpieczenia wolności głosowania na terytorjum Wileńszczyzny, kontyngenta wojsk międzynarodowych w ilości 1800 żołnierzy. Delegat polski nalegał żeby plebiscyt odbył się jaknajprędzej i zapewnił, że Polska pragnie zlikwidować tą sprawę w duchu bardziej przychylnym dla Litwy. Del. litewski zażądał aby żołnierzom Żeligowskiego dano do wyboru, albo rozbrojenie na miejscu i umożliwienie im wzięcia udziału w plebiscyie, albo opuszczenie okręgu podczas plebiscytu.

Bezczelność niemieckiej.

Gdańsk, 24.11. (Pat.)

„Danziger Neuste Nachrichten“ zamieszcza dziś artykuł wstępny, nawołujący do spokoju w Gdańsku. Artykuł ten zaznacza, że z chwilą odwołania wojsk francuskich i angielskich zacznie się dla Gdańska okres odpowiedzialności.
Dziennik wyraża obawę, aby ludzie, którzy mają interes w wywołaniu zaburzenia i niepokoju w Gdańsku nie przystąpili po opuszczeniu Gdańska przez obecne żołnigi do swego dzieła.
Następnie zwraca się dziennik niemiecki do polaków gdańskich, którym zarzuca, że czują się tylko warszawianami a nie gdańszczanami. Dpowiedem tego ma być polska delegacja gdańska w Paryżu. Dalej występuje dziennik niemiecki z zarzutami pod adresem polaków gdańskich z tego powodu, że zamierzali w Gdańsku oddział harcerek i dopuścili do złożenia znanej przysięgi harcerek, w której, dziennik niemiecki dopatruje poprostu zdrady stanu wobec Gdańska.

Za zdradę na rzecz Niemiec.

WARSZAWA 24.11

(Tel. od wł. kor.)
Dnia 22 bm. zakończył się w Toruniu proces przeciwko Ryszardowi Wagnerowi, wytoczony przez władze polskie. Dr. Wagner został uznany winny zdradzie tajemnie wojskowych na rzecz Niemiec i skazany na rok więzienia z zaliczeniem czasu przebytego w areście od dn. 22 marca. W ten sposób zakończyła się sprawa, która była silną agitacją ze strony niemieckiej gdańszczan. Skutkiem tej agitacji było to iż wysoki komisarz Gdańska sir Tower oddał sprawę Wagnera Lidze Narodów. Takie jego zastępcą polkownik Stratt zwracał się ponownie do Ligi Narodów ze skargą na bezpodstawne rzekomo przeczytanie z sądem niemieckim jego oświadczenia. Władze polskie powiadomiły o wydaniu wyroku praprawowicielestwo polskie przy Lidze Narodów.

NA ALARM.

Znowa po całej Polsce, jak dąga i szeroko, po wsiach i po miastach rozlega się nie powtarzając lecz bardziej wyczołano komendo:

"Baczność! wrog podniósł głowę. Pięką i krowią zdobyta wolność w niebezpieczeństwie!"

I na pierzchy rzat oko zdawać by się mogło, że alarm ten jest fałszywy, że trwoga nie jest zasadniona, że Sowdepja mimo zwycięstw odniesionych nad Wranglem, Petiurą i t. d. wciąż groźna nie jest. Sowiety bowiem są zarojowane ekonomicznie, rozdzierają je wojny na zewnątrz i wewnątrz a terror lada dzieł wywoła bunt ciężkiego przez oprawców lada rosyjskiego—Sowiety nie zechcą rzucić na szkieł, losów miecz i wystąpić zbrojnie.

Tak by się zdawać mogło, tak jednak nie jest... Gdyby tylko o Sowdepje chodziło, o armję czynną z którą armja polska w licznych bojach zwycięskich okryła się chwale. Groźnymi są netylko sowiety i wołka z nimi, gdyby doszło do ostatecznego zerwania rokowań pokojowych. Za Sowietai stoją cały szereg zagadnień, które jako dla Polski świętujące przestania chmurami trosk i niepokojów.

Niedawne wszystkim pamiętne zmaganie się z wrogiem dowiodło, że pomiędzy Moskwa a Berlinem istnieje związek nierozrywany, że powodzenia Sowietai to jednocześnie wzmocnienie szafców krzyżactwa. W chwili właśnie, kiedy wielu się zdawało, że hordy sowieckie zajęły Polskę, Niemcy już na konferencji w Spa szczykowały się do nowego podziału Polski (leżyli chwile, oczekali z niecierpliwością kiedy dzieło pokoju Wersalskiego zawadzi się w grzechu.

Porazka bolszewików zmusiła Niemcy do wyrzucenia się z zawranych z nimi tajnych umów, jednak nie porzucano samej myśli, widzieli bowiem Niemcy w porażce z Polską swój rewanż za porażki na Zachodzie.

Zobowiązania niemieckie robione ze skrupulatnością zwykłą (tęma nowodol, oparte są również na tym przekonaniu, że Balcanta dziś nie ma opinii jednolitej i nie potrafi obronić postulatów swych, które Niemcom 2 lata temu poddyktowała. Upewniony ich zresztą w tem prakonania bezkarne nadużyła jakże popemili na Mazowsza podczas pęchyscyta, Ironia. Jaka awrapoli względem Polski, w chwili dla niej tragicznej, w Gdańsku i t. d.

Zapewniając o swej neutralności Niemcy, jak stwierdzono niejednokrotnie, dostarczają broń, kulamioty, działa i bombami Litwie Kowieńskiej i Sowietai, szczerzą Litwie Kowieńską i sowiety przeciwko Polsce.

Niech że raz narazicie społeczeństwo polskie osłowiłom sobie, że za pięćmi dyktatorów sowieckich kroczy zborezy Imperjalizm krzyżacki, który nie mając możności wystąpić gwaracie, za pięćmi tych manekinów się chwowa.

Ostatnio mieliśmy pierwszą próbę dyplomacji sowieckiej, wywarła presji na polską delegację pokojową, steroryzowania jej przez zawieszanie rokowań dla przyczyn błahych. Nazwalismy to szantazem sowieckim w przekonaniu, że praktyki tego rodzaju w niezem nie zmieniają stanowiska naszej delegacji pokojowej. Powstają jednak uzasadnione obawy co do spraw zbyt pobieżnie i ogólnikowo sjętych w umowie preliminarnej naprz. sprawa udziału w złocie rosyjskiego banku państwowego.

Dzisiejsze depesze, nie rokują wyników pomyślnych konferencji po-

kojowej w Rydze, a więc w pierwszym rządzie nota. Min. Spr. Zogr. ks. Sapieży, w której wykazano jest cała nieuczciwość taktyki sowieckiej delegacji pokojowej. Wzwiązka z akompomysłym przebiegiem rokowań przyjeżdża z Rygi przez. del. pok. Dabaki. Jatro najbliższe pokaże czy alarm jaki podniosli jest słuszny. Zdajemy sobie jednak sprawę, że czujność wyteżona, pogotowie zbrojne może, nas ochronić od napaści podstępnej i zmasie wroga do późnawiania praw naszych.

Antoni Lubkiewicz.

Z Sejmu.

Konferencja przyjdum klubów sejmowych.

WARSZAWA, 24.11. (Tel. od wł.kor) Dziś dn 24 bm. o godz. 6-ej wieczorem odbyła się konferencja przyjdum klubów sejmowych z a działem przedstawicielami członków gabinetu, mianowicie: Daszyńskiego, Nowodworskiego, Podiatowskiego, Skalskiego i dr. Stęszewicza. W konferencji nie uczestniczyli przedstawiciele Zw. Lud. Narod., a to na tej zasadzie, że wycofując mian. Grabskiego zapowiedzieli wobec rządu polskiego wojnę ręk.

Obrazy zagnali przez ministrów Wilos. Przedstawił on stan rzeczy, wywołany asonęciem się Zw. Lud. Narod. i wskazał na konieczność szybkiego zatowienia przesilenia, a to ze względu na politykę zagraniczną i trudności wewnętrzne. Rzucił szkice programu działalności rządu w najbliższych miesiącach, z których najważniejszym jest organizacja armji i aporządkowanie sprawy kresów.

Wobec stanowiska Zw. Lud. Narod. aważa koalicję za rozbitą. Wszyscy ministrowie oddali swoje teki do dyspozycji.

Należy decyzję powziąć szybko. Dabanowicz (Nar. Zw. Lud.) wyrzcił żęzenie, aby rząd pozostał nadal na stanowisku i podniósł konieczność wypracowania programu rządowego, około którego możnaby skupić stronnictwa, wyraża pewność, że Nar. Zw. Ladowy nie ahyli się od współpracy. Przedstawiciel Pol. Str. Ladowego oswiadcza, że jego klub był zaskoczony postępkami Zw. Lud. Narod. i godzi się w zapelnosci na zapatrywania, posła Dabanowicza.

Berliki rzadzieńca adział kluba swojego w rządzie od astalenia programu.

Przedstawiciel Narod. Partji Robotn. podnosi, że Zw. Lud. Nar. nie wycofał wszystkich swoich przedstawicieli z gabinetu, pozostał np. p. Kucharzewski ministrem byleży dzielnicy pruskiej.

Fedorowicz (Klub Pracy Konstytucyjnej) zwraca uwagę, że sytuacja zagraniczna i wewnętrzna jest równie poważna, jak w połowie sierpnia. Przedewszystkiem nie zawalono na jest sprawa granic zachodnich, na które stronnictwa prawikowe kładą szczególny nacisk. Konsekwencje przesilenia gabinetu byłyby dla państwa katastrofa. Z trwogą oczekiwali dzisiejszego posiedzenia, ale stanowisko, jakie zajął Dabanowicz napawa go otuchą na przyszłość.

Posel Grudziński (Wyzwolenie) uważa asonęcie się Zw. Lud. Nar. za epizod, nad którym należy przejść do porządku dziennego. Zmiane gabinetu uważa za niepożądaną. Na sejmie i na rządzie ciąży wielka odpowiedzialność, która spada tylko na gabinet obecny. Dr. Perł zapewnia, że udział P. P. S. w rządzie koalicyjnym jest dla partji wielkim ciężarem, Mimo ustąpienie Grabskiego gabinet nie stracił cha-

rakteru koalicyjnego, skoro pozostał w nim p. Kucharzewski i maj sympatyki Narod. Demok., jak Chrzanowski, Śliwalski i tp.

Prezydent Wilos straszającą dyskusję stwirdził, że wszystkie obecne stronnictwa żądają pozostawienia obecnego rządu i wyrażają ma zażalenie, Rząd opracuje program przy udziale stronnictw, mających udział w rządzie. Ostatni zabral głos Daszyński i wskazał na główne kierunki programu rządowego. Objmoje on zabezpieczenia egzystencji państwa, zapewnienia oprowizycji, dokonanie demobilizacji i reorganizacji armji oraz granatowa poprawa administracji.

Posiedzenie zamknięto o godz. 8 i pół. Uczestnicy obrad opasili zbranie pod dodatnim wrażeniem wzajemnej gotowości we współpracy nad asonęciem trudności, jakie się piętrzyły przed państwem, obsadzeniemi kl skarbowej następnie u względnieniem potrzeb fuch. Kandydatem wymienianym jest dr. Jan Kanty Stęszewski, obecnie dyrektor Polskiej Królowej Kasy Pożyczkowej. Możliwe jest także zastąpienie ministrów, sympatyzujących z Nar. Demok. przez osobistości inne.

Memoriał

Powiatowych Rad Ladowych z Brzeskiej.

(Dokończenie).

Kooperatywy, Kółka roln. i stow. roln. hańdli.

Znaczną pomoc i ułatwienie w akcji oprowizyjnej rządu mogą adzielić ma kooperatywy, stowarzyszenia rolnicza-handlowe i Kółka rolnicze bardzo rozpowszechnione na naszym terenie. Konieczną rzeczą jest jednak w tym względzie pomoc ze strony państwa w formie ulżeczenia tym instytucjom taniego i długoterminowego kredytu. Jeśli bowiem dotychczas nasze stowarzyszenia wpołdziciele nie stanęły na tak wysokim poziomie i nie mają dotychczas w wielu rzeczach mocewych podstaw, jakby należało się tego spodziewać, przyczyną tego był brak funduszów.

Ujednastajnienie monety.

Zwracamy też uwagę władz, że niejednastajnienie monety na naszym terenie przyczynia się w znacznym mierze do ciężkiego położenia gospodarczego. Prosimy przeto o wydanie odpowiedzialnych zarządzeń, celem ujednastajnienia monety.

Rejestracja strat wojennych.

Sprawa odszkodowań i rejestracji strat wojennych wyływa dziś znowo na porządek dzienny. Ludność też oczekuje rozpoczęcia działalności przez odnośne komisje.

Administracja.

W związku z szerszą akcją pomocy gospodarce i rolni stali szybka organizacja administracji. Niejednokrotnie zwracano się ludność ziem naszych do Naczelnika Państwa, Sejmu i Rządu Rzplitej z wyrażeniem woli należności do Polski i wprowadzenia a nas staję administracji. Dotychczas jednak prośby nasze nie zostały uwzględnione. Administracja nasza ze względu na swój charakter tymczasowo znajduje się w tradym bardzo położeniu.

Odbija się to fatalnie na całokształcie naszego życia.

Wybory do Sejmu.

Domagamy się więc wprowadzenia do Sejmu w Warszawie w najbliższym czasie przedstawicieli naszych ziem, którzy by potrzeby nasze retrowali.

Samorząd.

Domagamy się też rozszerzenia kompetencji samorządów gminnych i wprowadzenia samorządu powiatowego. Dotychczasowy bowiem stan przejślowy pozwoliłby ludności możności decydowania o swoich potrzebach i jako prowizoryczny szkodliwie oddziaływa na stosunki w kraju.

Zwracamy też uwagę, że nasz samorząd gminny jest w znaczej części zdekompletowany i znajduje się w tradym położeniu ze względu na brak sił wykwalifikowanych w zarządach gminnych i brak funduszów. Często też spotykali wicel aradnicę ze strony władz administracyjnych. Zwrócenie więc bęcej uwagi na nasz samorząd gminny jest rzeczą konieczną.

Organizacja administracji.

Zwracamy się też do Przejajam Ministrów z prośbą o wprowadzenie na naszych terenach siatej demokratycznej administracji, która by mogła się cięższe powszechnem zadaniem ludności i przez sprawne działanie przyczyniać się do normalnego życia.

Sady.

Prosimy też o jaknajszysze wprowadzenie sądów zorganizowanych stosownie do potrzeb ludności.

Bezpieczeństwo publiczne.

Prosimy wreszcie o wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego, które do dziś nie jest należycie zorganizowane. Policji bowiem brak znaczny. Szkielem tego grupuje się ona w większych osrodkach, gminy zaś i wsi są całkowicie pozbowione posteranków. Patrolowanie zaś powiatu przez żandarmerję jest zupełnie niedostateczne.

Sprawy wojskowe.

Rekwizycje.

Często powtarzając się rekwizycje przez stacjonujące w polistach oddziały wojskowe pogarszają z każdym dniem i tak już ciężkie nasze położenie gospodarcze. Rekwizycje te odbywane pod pretekstem wojnego zakupu dotyczą zwłaszcza zboża, kartofli i zboża. Oddziały wojskowe ułomczą się tym, że muszą kapować produkty na miejscu, gdyż intendantura nie dostarcza im potrzebnego prowiantu. Niedozowne są też ośnośne zarządzenia władz, gdyż dzielecze stosunka zwiększają rozporzeczanie ludności.

Stójki pieszce przy mostach telegraf. i kolejach.

Niemniej ciężką powalnością dla miejscowej ludności są stójki pieszce wymagane przez etapowe władze wojskowe celem ochrony mostów, kolei, telegrafów i szos. Dziś wobec zbliżającej się zimy i braku ciepłej odzieży staje się to przedmiotem częstych otyskiwani. Zwracamy uwagę że zgromadzenie większej ilości policji zwolni ludność od tego obowiązku.

Szkolnictwo.

Szkolnictwo wreszcie wymaga również baczniejszego zowech. Się nim władz, Pożądane jaknajszysze aruchomicie możliwe wielkiej ilości szkół powszechnych. Język wykładowy winien być polski według woli ludności ojczystej. Inne języki mogą być wykładowe jako przedmioty nieobowiązkowe. Gruchomicie szkół jednak wymaga w pierwszej illoji remonta zniszczonych gmachów szkolnych, czego nie mogą uczynić gminy bez pomocy państwa, a także dostarczenia drzewa opałowego szkołom. Dotychczas bowiem kwestja opala dla szkół była stale nieuregulowana i często z tego powodu tygodniami nie można było prowadzić zajęć.

Dozór Szkolny.

(k) W środę 24 listopada r. odbyło się w lokalu inspektoratu szkolnego (Warszawska 2) posiedzenie Dozoru Szkolnego.

Przewodził p. Konstanty Kosiński, obowiąski sekretarza pełnił p. Andrzej Bielawski.

Odczytano i przyjęto do wiadomości pismo p. Wincentego Hermansowskiego z d. 20 bm., w którym powiadała, że wobec wyjazdu na dłuższy przeciąg czasu z Białostoku zmaszowany jest zrzędnawca z godności prezesa Dozoru Szkolnego. Postanowiono wyrazić p. Hermansowskiemu uznanie za pracę jego w Dozorze Szkolnym oraz zwrócić się do Rady Miejskiej z prośbą o wybór i członka i jednego zastępcę z łona Rady do Dozoru.

Do podziela inwentarza szkolnego pomiędzy szkoły nr. 3 i 19 wydelegowano p. Kosilaskiego i Korotkowskiego, który wraz z kierownikiem szkoły nr. 19 p. Rolańskim i dyrekcją Seminarjum Wocześniackiego w piątek 26 listopada o godz. 3 pp. spotkała się w gmachu Seminarjum i dokonają podziału.

Szkola nr. 19 wkrótce już będzie arachomiona. Mieścić się będzie w domu Zakrzewskiego przy ulicy Podleskiej.

Oczekiwano wypłaty różnic pomiędzy pobranymi przez nauczycieli i szkół powszczęnych dodatkami magistrackimi, a uchwalonymi na posiedzeniu Rady Miejskiej z dnia 16 listopada r. za miesiąc wrzesień i październik.

Wypłacono będzie również za wrzesień i październik pensja woźnym szkół powszczęnych podług norm zatwierdzonych przez Radę Miejską.

Postanowiono zwrócić się do Magistrata o wyświadczenie odpowiednich sam na pokrycie wydatków związanych z wypłatą dodatków nauczycielstwa z pensji woźnym za listopad i grudzień r. oraz sprawozdaniem najniezbędniejszych pomocy naukowych.

Po rozpatrzeniu pism kierowników szkół nr. 4, 7 i 10 oraz powiadomienia ostnego kierownika o niemożności arachomienia szkoły nr. 16 (w Pieczarkach) z powodu braku opatu, uchwalono zwrócić się do Magistrata z prośbą o dostarczenie opata dla tych szkół.

Sprawa opata stała się niesłychanie w tym roku bardzo aktualną, znów szkołom powszechnym grozi przerwa zajęć z powodu braku opatu.

Dozór Szkolny czuje się bezsilnym wobec groźnej katastrofy, gdyż jedyny środek - zwracanie się z podaniem do Magistrata - zawodzi. Magistrat twierdzi, że pieni jest dobrych chęci, ale opat dostarczyć nie może, bo... kontrakt na zakupione w lasach rządowych w roku ubiegłym drzewo dotychczas nie został zatwierdzony przez władze odnośne.

Wystąpiła się sytuacja nie do zniesienia: kierownicy szkół atakują Dozór Szkolny, ten zwraca się do Magistrata, a Magistrat tylko rozmawia i wskazuje na władze wyższe, które tamają pracę Magistratu swoim zamknięciem do biurokracizmu. Powstał jakies biuro krępe, z którego wyszła na razie nie władza, a jednak wyszła to być musi i nad odwołaniem jego radzieć będzie, wspólnie w środę 1 grudnia r. b. Magistrat, Dozór Szkolny i kierownicy miejskich szkół powszczęnych.

Juljan Heublum

Ppor. san. Szpitala Wojskowego Nr. 2 w Białymstoku. Padł na stanowisku ofiara tyfusu plamistego dnia 24-XI. 1920 roku.

Wyprowadzenie zwłok dnia 26-XI b. m. z koszar Charkowskich o godz. 11-cj. Cześć Jego pamięci! Lekarze, oficerowie i personel sanitarny Szpitala Wojskowego Nr. 2.

Kronika.

Ustąpienie prezesa „Hilf-Komitet”.

Prezes Białostockiego oddziału „Hilf-Komitet” przy Stow. „Wadokol”, p. Tytkin, nadszedł do gminy żydowskiej list, w którym zrzeka się tej godności.

Zakaz csańoty.

„Monitor Polski” z dn. 20 b. m. dodaje zarządzenie o całkowitym zakazie urządzania kabaretów, wiecorków tanecznych i zabaw wszelkiego rodzaju w lokalach prywatnych. Stąd Białystok co sobotę i niedzielę na amór się bawi.

Zo Związku subjektów sklepowych.

Miejscowy Związek Sklepowych okoończył rejestrację swych członków dawnych i rozpoczął przyjmowanie nowych.

Łaźnie

Wobec drożyzny i braku opatu łaźnie miejscowe otwarte są jeden lub dwa dni tylko w tygodniu. W związku z tem opłata łaźni i wanny została znacznie podniesiona. Szczególnie wysokie są ceny w łaźniach żydowskich przy ul. Nadzecznej. Namer osobno w łaźniach tych kosztuje 60 mk. „Wadokol” (Stow. Żydow.) który dotychczas wpłacał administracji tych łaźni po 10,000 mk. miesięcznie za kąpiel dzieci z ochronką żydowskich, dziś wobec podniesienia opłaty, teraz odmówił musiał dziećmi kąpiele. W łaźni Boie przy ul. Jarowieckiej ceny są jeszcze bardziej wygórowane.

Jak wiadomy łaźnia staje się nie dla wszystkich dostępną i to w czasie kiedy wobec epidemii przestraszanie czystości jest rzeczą konieczną.

Ceny złota na „czarnej” giełdzie.

W ciągu dwóch dni ostatnich znacznie poszła w górę cena złotych pieniędzy rosyjskich. Ostatnio płacono 2400 mk. za ros. 10 rubli złote. Jabilirzy płać złoto do przaloplenia (szpele) 725-730 mk.

Reemigranci z Sowdepji.

Kilka dni temu do Białegostoku powróciło z Sowdepji kilku obywateli miejscowych. Uchodźcy ci komunikują nam wieści okropnie ciemne ostatnich. Według relacji tych osób Sowdepja kąpie się w krwi co raz to nowych ofiar. Bez przerwy działo się „czterydziętki” i „osobyje odtajły”. Głód i chłód panują wszędzie. Domy drewniane w większych miastach rozbiierane są na opał. Chleb zawiera 10% maki o reszta sarogaty. Śmiertelność w miastach dochodzi do 60%. Życie stało się katagorą. Liczne aresztowania, ciągłe rewizje i rozstrzelania ostalecznie steroryzowały ludność.

W Moskwie ostatnimi czasy tramwaje nie funkcjonują brak opatu, elektryczności i produktów żywnościowych. Mieszkańcy „czarowej stolicy” już o godz. 5 wczec. zamykają się w swych mieszkaniach, gdzie wyczekują dnia następnego bez światła i wody o głodzie i chłdzie.

Zebranie esperantystów.

(k) W niedzielę 21 b. m. odbyło się w lokalu Związku nauczycielskiego (żydowskiego) zebranie esperantystów miejskich.

Zebrańkę zagoił w imieniu powzeczanego Związku Esperantystów p. I. Szapiro. Przewodniczył p. Alflasa, sekretarzem p. Platczek.

Uchwalono powołać do życia Białostockie Towarzystwo „Zamenhof”.

Przyjęto statut Krakowskiego T-wa Esperantystów. Do przeprowadzenia drobnych zmian wybrano Komisję Regulaminową.

Do Zarządu weszły osoby następujące: pp. Szapiro J., Karłowski, Platczek R., Goldberg i Kapton.

Do Komisji Rewizyjnej weszli pp. dr. Citron, Szapiro E. i Kryński. Zarządowi polecono zalegalizować T-wo i niezwłocznie przystąpić do zorganizowania kursów, stowarzyszenia biblioteki i czytelnicy oraz sprowadzenia podręczników do języka esperanto.

Z gminy żydowskiej.

Miejscowa gmina żydowska boryka się obecnie z kryzysem finansowym. Składki napływają b. powolnie. W okresie od dn. 1.10 do dn. 17 b. m. 669 członków gminy wpłaciło 38.797 mk. Zalegają składki od 177 członków w ilości 100 miesięcznie. Składki członków pozostających są b. skromne i opóźnione są nieregularnie. Gmina wysłała do Warszawy do D.D.K. do dyr. p. Bogno delegację specjalną której zadaniem będzie uzyskanie pożyczki subdyjacji otrzymanego od D.D.K. co miesiąc.

Otwartą niedawno kasę pożyczkową, gmina żydowska pożyczkę chciało z. istniejącym od kilka lat w Białymstoku stowarzyszeniem pożyczkowo-oszczędnościowym. Kwalifikacje z udziałem przedstawicieli obydwu instytucji nie doprowadziły jednak do skutku, ze względu na to że mają one odróbną organizację wewnętrzzną i różne zadania i cele.

„Makkabi”.

Kolo sportowe młodzieży żydowskiej „Makkabi” zlikwidowane podczas inwazji wznowiła swą działalność. W lokalu kota odbywać się będą ćwiczenia gimnastyczne, gry sportowe itd.

Dział Urzędowy.

Postanowienie obowiązujące.

Zgodnie z postanowieniem Delegacji Sanitarnej w dn. 19-XI r. b. i za zgodą Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia, podaje się do wiadomości wszystkich P.P. Lekarzy miejskich wołno-praktykujących:

1) Iż świadectwa o szczepieniu ochronnym osobom wyjeżdżającym z Białegostoku wydawane będą jedynie na Panktach Sanitarно-Szczepionkowych po uprzednim szczepieniu ochronnym, wobec czego wydawanie świadectw przez lekarzy wołno-praktykujących jest surowo wzbronione.

2) Winni acchybienia zarządzenie niniejszego podlegać będą karze sądowej za nadużycia oraz niestosowanie się do postanowienia swej Władzy.

Białystok, 22 listopada 1920 r.
Lekarz Powiatowy
(-) D-r Siemaszko.

Od Administracji.

Przypominamy Szanownym Prenumeratom, iż czas odnowić prenumeratę nie miesiąc grudzień.

Ostatnie rozrachy i zaburzenia w Moskwie przeciwko władzy sowieckiej wymowały nowe represje skierowane przeciwko burżuazji. Szpiegostwo dochodzi do swego szczytu w każdym domu znajduje się szpiegowski agent „czeka” (czterydziętki komisja) lub też „osobego odtaje”. Powszczęnie panuje prostytucja, zepsucie obyczajów i koksakacja. Jak opowiadają uchodźcy, w drodze spotykali białostoczian, którzy podczas inwazji współpracowali z bolszewikami i następnie razem z nimi uciekli do Sowdepji. Wszyscy oni dzisiaj cierpią głód, przelidacja, ostrój sowiecki i marzą o powrocie do Polski.

Biblioteka im. „Szolom-Alejchem”

Biblioteka żydowska im. „Szolom-Alejchem” zwróciła się do miejscowej gminy żydowskiej „Wadokol”, z prośbą o subsydja. Celem ustalenia wysokości subsydja i zamawiania się z prowadzeniem biblioteki „Wadokol”, wysłał swego delegata.

Walka z bandytyzmem.

Wobec tego, iż w ostatnich czasach zaczęły się często powtarzać rabunki osób przejeżdżających z Białegostoku do Gródka i Krynk na szosie Baranowieckiej z Ekspozytary Polijnie-Siedczej w Białymstoku zostali wydelegowani uzbrajni w karabiny wywiadowcy na owe szosie w celu ujścia sprawców rabunków i zapobieżenia w dalszym ciągu tym rabunkom.

W sprawie morderstwa we wsi Grabówka.

W związku z podaną przez nas notatką o morderstwie we wsi Grabówka zakomunikować możemy szczegóły dalsze.

Na miejsce morderstwa z Ekspozytary Polijnie-Siedczej po otrzymaniu meldanka natychmiast byli wydelegowani wywiadowcy na czele z Kierownikiem i brzdądy, na miejscu przestępstwa ustalono, iż niewidomy osobnik został zabity z broni palnej. Zawiadującą energicznym krokiem przedsięwziętym wywiadowcy ustalili, iż niewidomy zabity nazywa się Franciszek Stypalkowski, lat 74, pochodzi z wsi Bagienki pow. W. Mazowieckiego ziemi Łomżyńskiej, gdzie stale zamieszkuje. Przeprowadzonym dochodzenie ustalilo, iż Stypalkowski przyjechał do Białegostoku w celu zakupa żywego inwentarza. Kto popełnił zbrojstwo naroznie nie wiadomo, ustalono tylko iż do mianieszania Stypalkowskiego przychodzili jacyś żołnierze i oznajmili, iż w okolicy m. Białegostoku można kupić żywy inwentarz. Wywiadowcy Ekspozytary energicznie zajęli się wykryciem sprawców zbrojstwa, dalsze śledztwo w toku.

Domy przedmiotem spekulacji.

Największe powodzenie w Białymstoku ma nowy rodzaj spekulacji, mianowicie kapno sprzedaż nieruchomości. Niektórzy tłumaczą to tem, że ceny na nieruchomości ostalnie spadły, naprz. na dom za który miesiąc temu proponowano 800.000 mk. dziś cena spada niemal o połowę.

Xino
APOLLO

Każdy może zostać milionerem

Wśród publiczności
o godz. 9—9.30
zupełnie bezpłatnie
rozegrywane będą
„Milionówki”.

ZŁOTO I ŚMIERĆ
AIDA ROSAJ w roli głównej.

Sensacyjny dramat w 6 częściach rozgrywający się na tle przepięknych widoków Sycylii ze słynną włoską artystką

D. Lipkes (Kupiecka 6.) D. Feldfogel (Jurowiecka 24) i G. Berezynski (Sosnowa 20) już wygrali milionówki a ty??? Dziś śpiesz do „Apollo”.

Bank Kredytowy Warszawski

ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU

niniejszym podaje do wiadomości, że w czasie najazdu bolszewickiego na Białystok zostały zrabowane przez bolszewików pomiędzy innymi dokumentami następujące:

- 1) amerykański czek № 486,534 na bank Dyskontowy w Warszawie na sumę mk. 300,
- 2) amerykański czek № 7831310112722 na Polska Krajowa Kasę Pożyczkową w Białymstoku na sumę mk. 3000 — № 80445720 na sumę mk. 2000 — i № 776180484948 na sumę mk. 5800,
- 3) dowód zaliczeniowy № 1646 644 na Dom Handlowo-Ekspedycyjny „Lewin, Bächer i S-ka” w Białymstoku, wystawiony na zlecenie Łurje i Krapateki w Białymstoku na sumę mk. 26561.

674

— Na czasiel —

Niezawodny środek przeciwko duszności, kaszłom, katarom, katarom i zapaleniom oskrzeli

„GRANULKI RUSSYANA“

(Granules sulphurici aurati benzoinati)

wyrobu laboratorjum farmac. „**Ap. KOWALSKI**” w Warszawie Miodowa 1.

Sprzedaw. w aptekach i składach aptecz. Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.

296

TYTOŃ SUROWY

Staly skład tytoniowy wszelkich zagranicznych tytoni surowych do fabrykacji cygar, papierosów i tytoni.

FILJA W POZNANIU I EYDTKUNNEN Import Tytoni

Heineberg, Meyer & Cie. Gdańsk, Ankerschmiddegassee 14.

Adr. telegr.: Tabacos.

Telefon 815.

636

LEKARZ WETERYNARYJNY
W. AKERMAN

Ordynator oddziału chirurgicznego Szpitala koni armii
przyjmuje chore zwierzęta od godz. 4 do 7 wiecz.
ul. Kilińskiego 19.

Dr. med. M. JANKOWSKI

chOROBY: nosa, nosa, gardła i płuc
ul. Mickiewicza № 1 (trog S-to-Jankiej)
od 3—4 i od 6—7.

489

Dr. Bogumił Wagner

ChOROBY wewnętrzne, kobiece i chirurgiczne.
Leczenie bólów reumatycznych naczelnymi.
Przyjmuje od 1—3 i od 6—7 ul. Kilińskiego № 2-a

Dr I. NEUMARK

z Piotrograda
z. ordynator Piotrogrodzkiego Aleksiejewskiego szpitalu wenerycznego.
ChOROBY: weneryczne, skórne i oczepielicwe. (606—914).
od 10—12 i od 3—8 p.p.
ul. Kilińskiego № 11 (n. Niemiecka).

Dr med. R. BETGE

ChOROBY wewnętrzne
przyjmuje od 9—12 i 4—6.
ul. Warszawska 24 2 piętro.

LEKARZ-DENTYSTA
P. P. Cichoński

Palacowa 4, przyjmuje w godz. 10—2 i 4—7.
ChOROBY jamy ustnej.
Białostocka nowa. 157

ZADAĆ WSZĘDZIE!
NIEBYWAŁA
PRAKTYCZNA NOWOŚĆ
WIELKA OSZCZĘDNOŚĆ PIENIĘDZY!
Ze względu na szkodliwą drożyzną szkła, artykułów chemicznych, itp. posiadający praktyczny dla każdego wynalazek, dający 90% oszczędności: atrament w pastylkach, we wszystkich kolorach. Z jednej pastylki otrzymuje się kalamazr dobrego atamentu. Sprzedaw. wyłącznie hurtowo:
W DOMU HANDLOWYM
Józef Nitecki
Warszawa, Marszałkowska 63, tel. 244-16.
Reprezentantom i kooperatywom rabat. 633

Dom murowany, frontowy i piekarnia do sprzedania, ulica Warszawska 49. Panicz. 636

Centr. Warsztaty Fabryczne
przyjmuje natychmiast zlecenia z zakresu buchalterji. Posażko kowal, kolarz, rymarzy. Zajęcia między 10 a 12 w kancelarji, szosa Żukowska 15. 637

Buchalter-Instruktor
współczesny system prawnych i państwowych rachunków kury i handlowych, posiada odpowiednią literaturę. Referencja pierwowzoru.
Adres: Kursa handlowe B. Białobruno, Białystok, ul. Kilińskiego 13, m. 11. 639

Ogłoszenie.

Grupa Intymierska № 2 w Białymstoku potrzebuje do robot (forysacyjnych) od 1.000.000 do 1.500.000. Kółek kosmowych lub żelazkowych do zaskak. druczonych, z maszynami dostarczonych przez Grupę o rozmiarach wys. od 1,50 do 1,80 i grub. od 10 do 12 cm., na przesłaniu Białostok Grupa Litwiska. Miejsca przygotowań będą wykazane przez Grupę. Wycenienie winno być zorganizowane równomiernymi partiami w ciągu 2 miesięcy, zaczynając od 8 grudnia. Przy ofercie przedstawić złożyć wadium w wysokości 10 proc. wartościowej sumy. Wobec czego poszukuje się przedsiębiorców który zechcą złożyć oferty na wyściele i zastrzeżeniu wyżej wymienionych kółek. Oferty w zapieczętowanych kopertach przyjmują Grupa Intymierska № 2 w Białymstoku do godz. 12 dnia 1 grudnia r. b. Bliższe szczegóły w Dowództwie Grupy.

Dr J. Walewski
ChOROBY włosów, skórne i weneryczne
Rynek Kościuszki № 3
przyjmuje od 6-ej do 8-ej w.

Dr. M. Kacnelson
ChOROBY weneryczne i skórne
Białystok, Kilińskiego 8
przyjmuje od 9—11 i 4—7.

Ogłoszenia drobne

- Zgubiono paszport niemiecki na imię Borucha Paszasa ul. Srebrzaka 4b. 634
- Zgubiono paszport niemiecki na imię Mowazy Lejfas Libermana ulica Chł. № 14. 635
- Zgubiono paszport niemiecki na imię Borys Gruczyński, ul. Braniczkiego 3. 636
- Poszukuję posady z przym. Biuro. Oferty do Redakcji „Dziennika” pod „Kontaktem”. 637
- Zgubiono paszport niemiecki na imię Sora Zacharjusz, ul. Świdzińskiego 1. 638
- Pokoju siostrzenie umiarkowanego w rejonie Dworca buszowego poszukuje natychmiast. Redakcja „Dziennika” pod „Kontaktem”. 639
- Zgubiono legitymację syndykalistyczną z ratowy Urzędów Państwowych na imię Stefał Pankiewicz. 640
- Zgubiono paszport polski wydany w Białymstoku na imię Gustyna-Rosen, ul. Świdzińskiego 20. 641
- Zgubiono legitymację polską na imię Lejb Lewin, ul. Zamkowa 29. 642
- 2 pokoje z kuchnią umiarkowaną w wynajęcie. Bojary, ul. Skorupka № 45 p. Czernowca. 643
- Zgubiono zaświadczenie lekarskie na imię Ida Mowazowska ul. Sosnowa 21. 644
- do sprzedania. Warszawa 19 do sprzedania. Warszawa 19 645
- Włomano Włomano do gospodarza 4-9 646
- Zgubiono paszport niemiecki na imię E. Cort, ul. Srebrzaka 41. 647
- Potrzebni stwicy zechcą za dobrem wynagrodzeniem. Świdzińskiego 58. 648
- Zgubiono paszport niemiecki na imię Chaim Wajner, ul. Żółta 5. 649
- Zgubiono paszport Anzels Krapidalskiego wydany przez władze niemieckie, ul. Grochowa 15. 650
- Zgubiono paszport rosyjski na imię Chaciel i Ika Maczenanorgon ul. Rykowska 9. 651
- Skradziono Paszport niemiecki na imię Rostan Cytron. Adres ul. Nowy-Swiat 7. 652
- Zgubiono paszport niemiecki, metrykę oraz inne dok. na imię Józefa Rychar, ul. Skorupka 15. 653
- Zgubiono legitymację kolejową o znakowych cenach za № 1576 na imię Stanisław Król, zom. w Grudniu. 654
- Zgubiono 2 paszporty rosyjski i niemiecki oraz inne dokumenty na imię Gwalej Zelman Jaworowski, ul. Olszowa 3. 655
- Potrzebni nrawcy. Adres ul. Świdzińskiego 77. Jan Brzozowski. 656
- Zgubiono paszport niemiecki na imię Kac, ul. Czestochowska 21. 657
- Zgubiono paszport niemiecki na imię Borucha Sereks ul. Lipowa № 17. 658
- Hucharz. poszukuje posady w widoku posiad. świadectwa. Adres ul. Angielska 18. 659